

Dómsmálaráðuneytið
Skrifstofa almanna- og réttaröryggis
postur@dmr.is

Reykjavík, 27. ágúst 2018

Efni: Umsögn um frumvarp til nýrra heildarlaga um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka

Í umsagnarferli á samráðsgátt voru drög að frumvarpi til nýrra heildarlaga um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, mál nr. S-98/2018. Felur frumvarpið í sér innleiðingu á fjórðu peningabættistilskipun Evrópusambandsins (2015/840/EB). Samtök iðnaðarins (SI) og Félag íslenskra gullsmiða (FÍG) vilja koma á framfæri athugasemdum við umrædd frumvarpsdrög, þá einkum 36. gr. og 37. gr.

Í 36. gr. frumvarpsins, sem er nýmæli, er gerð krafa um að m.a. þeir sem selja eðalmálma og eðalsteina séu skráningarskyldir. Samkvæmt athugasemdum við ákvæðið er því ætlað að koma til móts við skýrslu FATF þar sem fram kemur að hériendis sé takmörkuð skráning á seljendum eðalmálma og engin skráning á seljendum eðalsteina.

Samkvæmt 37. gr. frumvarpsins er skylt að neita um skráningu ef skráningarskyldir aðilar, stjórnendur eða raunverulegir eigendur starfseminnar hafa á síðustu fimm árum verið úrskurðaðir gjaldprotta eða hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt nánar tilgreindum lagabálkum. Það varðar síðan stjórnvaldssektum skv. 21. tölul. 1. tölul. 46. gr. frumvarpsins ef starfsemi er stunduð án skráningar.

Vinnsla og sala á eðalmálum og -steinum er kjarnastarfsemi gullsmiða og því ljóst að framangreind ákvæði munu hafa umtalsverð áhrif á starfsemi þeirra. Starfsemi gullsmiða á þó samkvæmt gildissviði frumvarpsins einungis að hluta undir umrætt frumvarp enda er einstök vörusala að stórum hluta undir 10.000 evrum, sbr. r.-liður 1. mgr. 2. gr. frumvarpsins. Þrátt fyrir það eru gullsmiðir felldir undir lög um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka með 36. gr. frumvarpsins sem hefur að geyma skráningarskyldu með íþyngjandi skilyrðum, sem getur takmarkað verulega atvinnufrelsi gullsmiða. Tilgangurinn með umræddu ákvæði virðist vera að koma til móts við athugasemdir FATF sem telur verulega skorta á skráningu og eftirliti með sölu á eðalmálum og -steinum. Samtökin mótmæla þessu hvað gullsmiði varðar.

Gull- og silfursmíði er lögvarin iðngrein skv. iðnaðarlögum nr. 42/1978, sbr. reglugerð nr. 940/1999 um löggiltar iðngreinar, og hefur enginn leyfi til að reka umrædda iðn nema hafa til þess sveinsbréf eða meistarábréf í greininni. Stjórnvöld gefa út umrædd leyfisbréf og því ljóst að auðvelt má vera að halda skrá yfir þá aðila sem hafa réttindi í greininni og stunda þá eftir atvikum vinnslu og sölu á eðalmálum og -steinum.

Því til viðbótar ber gullsmiðum að gæta þess að vörur unnar úr eðalmálum séu stimplaðar í samræmi við lög nr. 77/2002 um vörur unnar úr eðalmálum. Neytendastofa annast framkvæmd eftirlits með þeim lögum og heldur utan um skráningu umræddra stimpla.

Gullsmiðir eru því nú bæði skráðir hjá ráðuneytinu og ennfremur hjá Neytendastofu. Með umræddu skráningakerfi í fyrirbyggjandi frumvarpinu er því verið að bæta enn við kröfur á gullsmiði. Samtökin gera jafnframt athugasemdir við að umrædd skráningarskylda er ekki að finna í fjórðu peningaþvættistilskipun Evrópusambandsins og er því hér verið að ganga lengra en Evrópureglur gera kröfu til.

Samtökin telja mikilvægt að gætt verði meðalhófs og umrædd skráningarskylda gangi ekki lengra en þörf er á. Leggja því samtökin til að umrædd skráningarskylda taki ekki til gullsmiða og ennfremur að endurskoðuð verði íþyngjandi skilyrði skráningar.

Virðingarfyllst,

Björg A. Þórðardóttir

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögfræðingur SI

Arna Arnarsdóttir

Arna Arnarsdóttir,
formaður FÍG